

Raporty z planowania Warszawy

I.

**Ilu nas jest,
a ilu będzie?**

Szanowni Państwo!

Prezentuję pierwszy z Raportów z planowania Warszawy. W naszym cyklu podzielimy się wiedzą, którą zdobyliśmy podczas prac nad nowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy. Studium to konstytucja przestrzenna naszego miasta. W jej tworzenie są zaangażowani mieszkańcy. Podczas konsultacji złożyli niemal 25 000 wniosków.

Po zebraniu wniosków do studium, prowadziliśmy prace analityczne i badawcze. Teraz chcemy przedstawić ich wyniki. Obraz, który wyłania się z analiz, jest bardzo ciekawy. Dużo mówi o nas, warszawiakach i wyzwaniach przestrzennych, z którymi musimy mierzyć się w Warszawie. Na podstawie danych stawiamy pytania o przyszłość. Jak chcemy kształtować przestrzeń Warszawy, by była dobrym miejscem do życia za 10, 20 czy 30 lat.

Pierwszy raport jest o nas - mieszkańcach. O demografii, o tym, gdzie mieszkamy i pracujemy, jak korzystamy z najpotrzebniejszych codziennych usług. Perspektywa mieszkańca jest kluczowa w nowym studium. Wiemy już, że Warszawa będzie rosła wolniej niż sądziliśmy. To dobra informacja i szansa, by skupić się przede wszystkim na jakości życia.

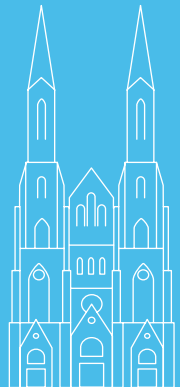
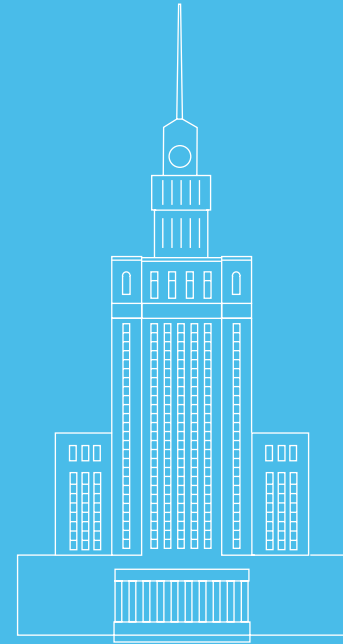
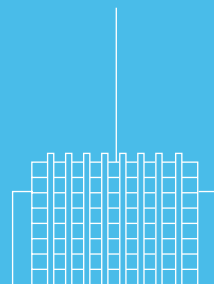
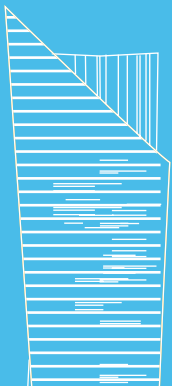
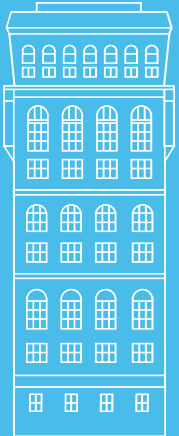
Oto kolejne raporty w naszej serii:

- W jakim środowisku żyjemy?
- Jaki krajobraz nas otacza?
- Czy żyjemy lokalnie?

Publikacji raportów towarzyszą spotkania online. Nasz cykl zakończy wystawa w ZODIAKU Warszawskim Pawilonie Architektury.

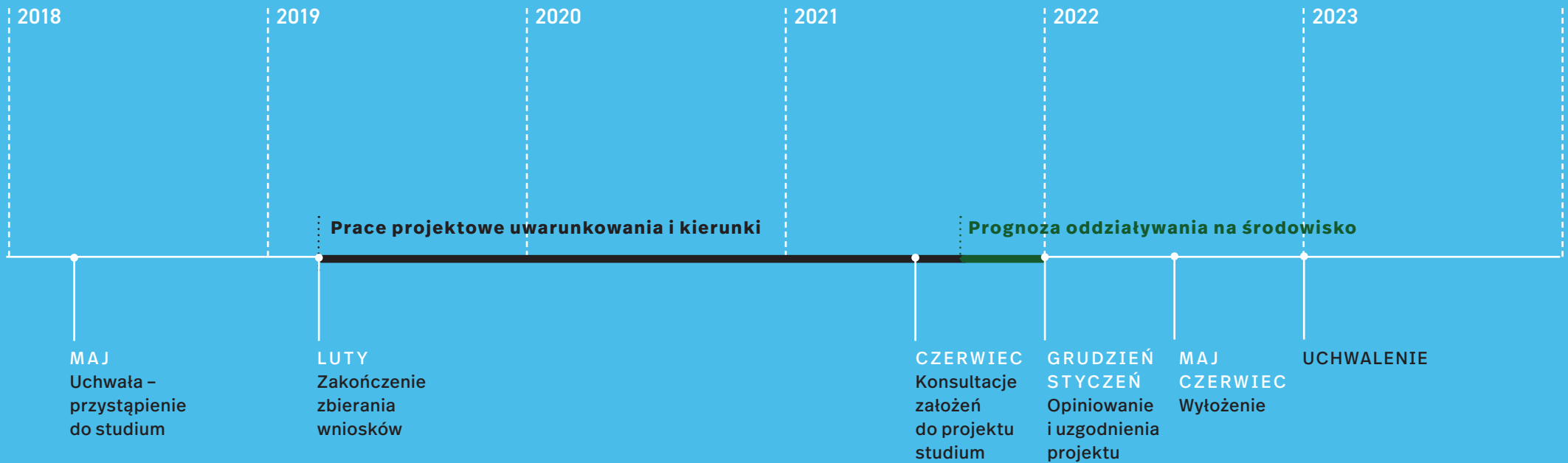
Zapraszam do lektury!

Marlena Happach
Architekt Miasta

Nowe studium

HARMONOGRAM

Wnioski do studium

DZIELNICA

% udział we wszystkich wnioskach

17,5%

MOKOTÓW

16,3%

TARGÓWEK

10,9%

BIAŁOŁĘKA

9,0%

PRAGA-POŁUDNIE

8,0%

WŁOCHY

7,4%

WESOŁA

6,3%

BEMOWO

5,8%

WAWER

5,0%

WILANÓW

4,3%

ŚRÓDMIEŚCIE

2,9%

BIELANY

2,9%

REMBERTÓW

2,7%

URSYNÓW

2,0%

WOLA

1,8%

PRAGA-PÓŁNOC

1,7%

URSUS

1,6%

OCHOTA

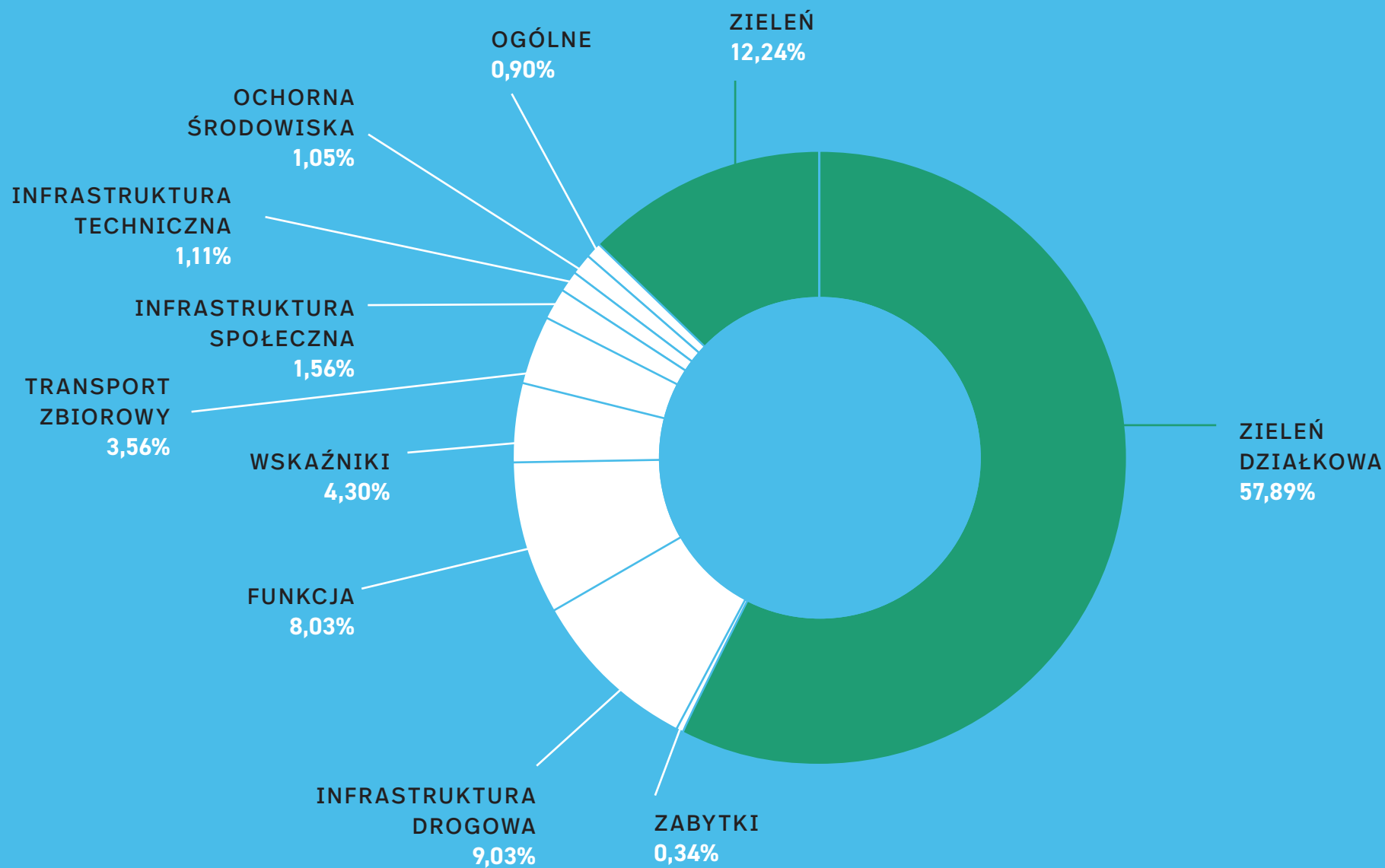
1,2%

ŻOLIBORZ

Wnioski do studium

TEMATYKA WNIOSKÓW

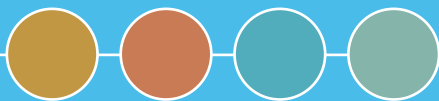
W podziale na bloki tematyczne dla całej Warszawy

Jak czytać raport?

1.

Raport został podzielony na 4 sekcje tematyczne. Dotyczą one: demografii, zatrudnienia, zamieszkania i dostępności do miejskich usług publicznych. Każdą z sekcji przedstawiamy na planszach w innym kolorze.

3.

W treści raportu znajdziesz odwołania do źródeł. Zawsze dowiesz się, skąd pochodzą dane, z których korzystamy.

ŹRÓDŁA*

2.

Dużą część danych zaprezentowanych w raporcie pokazujemy z wykorzystaniem mapy Warszawy.

Została ona podzielona na części. Są to obszary Miejskiego Systemu Informacji (MSI) takie jak np. Wierzbno w dzielnicy Mokotów, Mirów w dzielnicy Wola lub Henryków w dzielnicy Białołęka.

Podział dzielnic na obszary MSI możesz sprawdzić na stronie Urzędu m.st. Warszawy.

4.

W ramach naszego raportu opisujemy najważniejsze WYZWANIA. Rozwój Warszawy powinien im sprostać.

WYZWANIA

Ilu nas jest?

LICZBA MIESZKAŃCÓW WARSZAWY

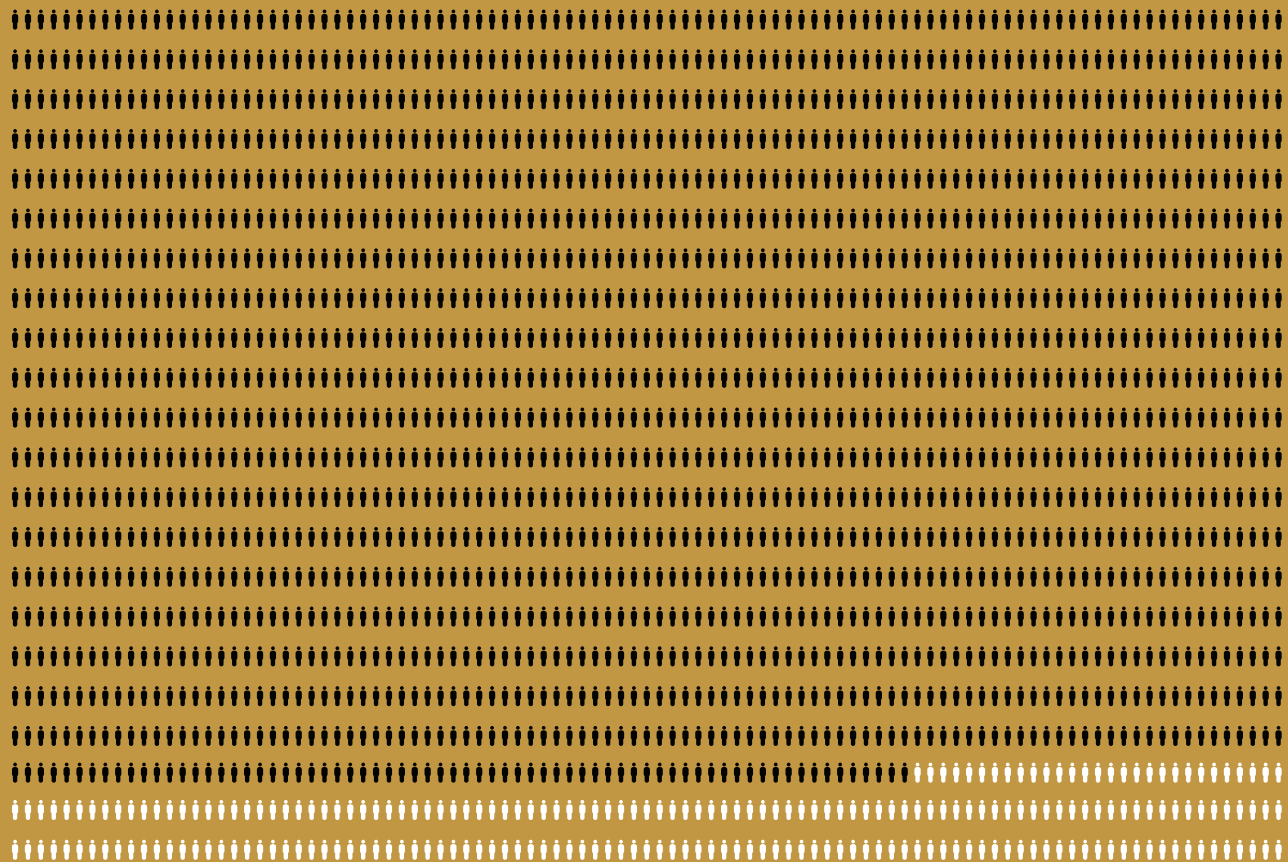
Szacunki na temat liczby mieszkańców Warszawy różnią się między sobą. Główny Urząd Statystyczny (GUS) określił ją w 2020 roku na 1 790 658 mieszkańców*. Aby ustalić liczbę, która możliwie najbliżej odpowiada rzeczywistości, w maju 2018 roku na zlecenie Urzędu m.st. Warszawy wykonano badanie wykorzystujące dane z telefonii komórkowej. Aktywność telefonów, które logowały się w granicach administracyjnych Warszawy przeliczyliśmy, za pomocą algorytmów, na liczbę osób, które na stałe zamieszkują w mieście. W badaniu określiliśmy też liczbę osób, które w tygodniu roboczym regularnie korzystają z infrastruktury Warszawy, choć mieszkają poza granicami miasta.

Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS przeprowadziło dodatkowe, pilotażowe badanie według nowej metodologii. Szacunkowa liczba mieszkańców wyniosła w nim 1 970 000 osób. Była ona zbliżona do wyniku otrzymanego w badaniu telemetrycznym stołecznego urzędu.

Taką wartość ostatecznie przyjęliśmy jako aktualną liczbę mieszkańców w pracach przy sporządzaniu Studium.

1 MLN 970 TYS.

rzeczywista liczba mieszkańców**

230 TYS.

liczba osób dojeżdżających do pracy***

👤 1 tys. mieszkańców 👤 1 tys. dojeżdżających do pracy

ŹRÓDŁA DANYCH:

* Oficjalne dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) stan na 1 stycznia 2020 r.

** Badanie polegające na określeniu liczby ludności m.st. Warszawy według adresu faktycznego miejsca zamieszkania w oparciu o dostępne rejestry administracyjne, Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS

*** Szacunek liczby oraz kierunków mobilności ludności w Warszawie na podstawie danych mobilnych, badanie własne Urzędu m.st. Warszawy

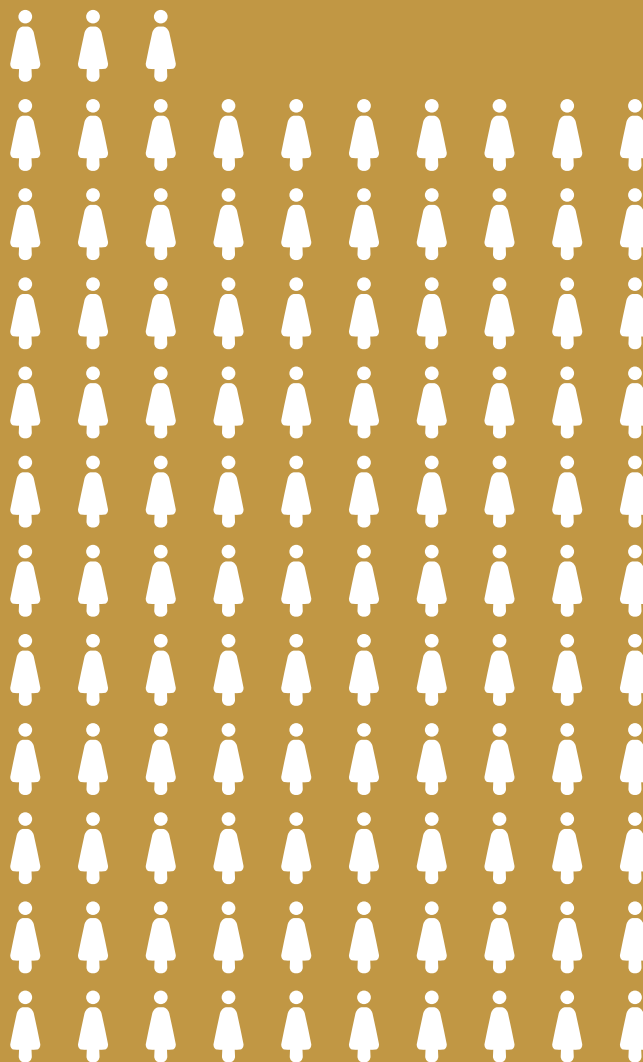
Ilu nas jest?

STRUKTURA PŁCI

W stolicy mieszka o około 142 tys. więcej kobiet niż mężczyzn*. To duża przewaga na tle innych miast w Polsce, dla których współczynnik feminizacji wynosi 111. Każdego roku w stolicy rodzi się więcej chłopców niż dziewcząt, jednak to kobiety żyją dłużej i chętniej osiedlają się w Warszawie.

116

KOBIET

100

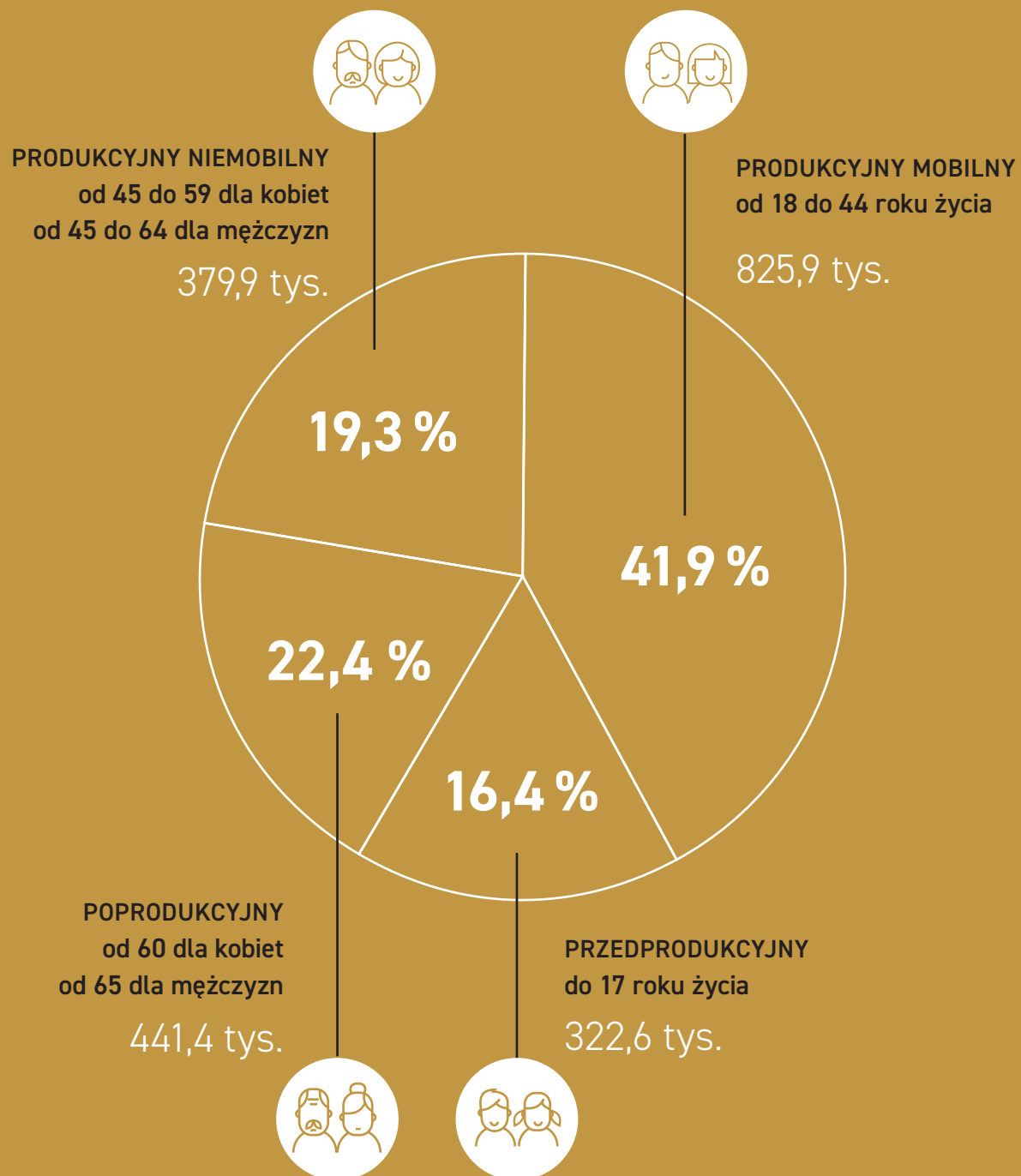
MĘŻCZYŹN

Ilu nas jest?

STRUKTURA WIEKU

Warszawa jest dość młodym miastem, w którym większość mieszkańców jest w wieku produkcyjnym. Najmniej liczną grupę stanowią dzieci i młodzież. Ich liczba jest o około 2 % niższa niż średnia dla Polski.

Ilu nas jest?

STRUKTURA WIEKU

Procentowe rozmieszczenie ludności w poszczególnych grupach wiekowych, na tle mapy Warszawy, wskazuje nam, w których obszarach MSI miasta społeczność jest najmłodsza, a w których najstarsza.

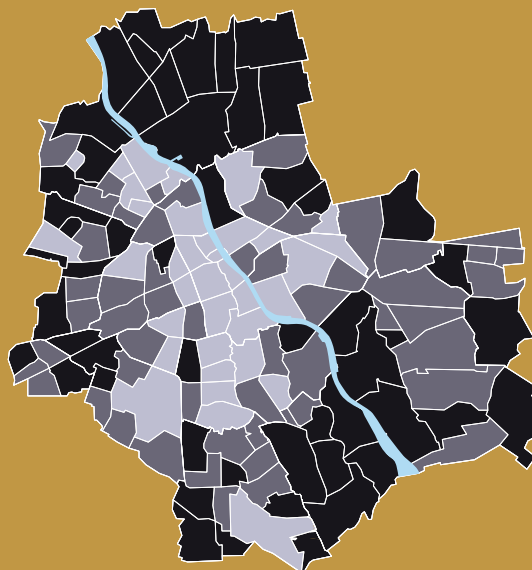
Już teraz widzimy, że najszybciej starzeje się centralny obszar stolicy w pasie od Bielana do Mokotowa. Młode rodziny częściej wybierają do życia dzielnice obrzeżne. To w nich przybywa dzieci.

WYZWANIE

Tak planować, aby dążyć do możliwie równomiernego rozmieszczenia wszystkich grup wiekowych w Warszawie. Nie pogłębiać zjawiska powstawania obszarów ze znaczącą przewagą mieszkańców młodych lub starszych.

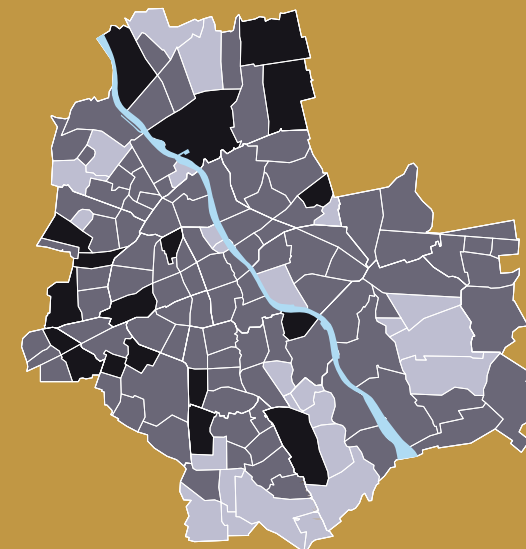
WIEK PRZEDPRODUKCYJNY

do 17 roku życia

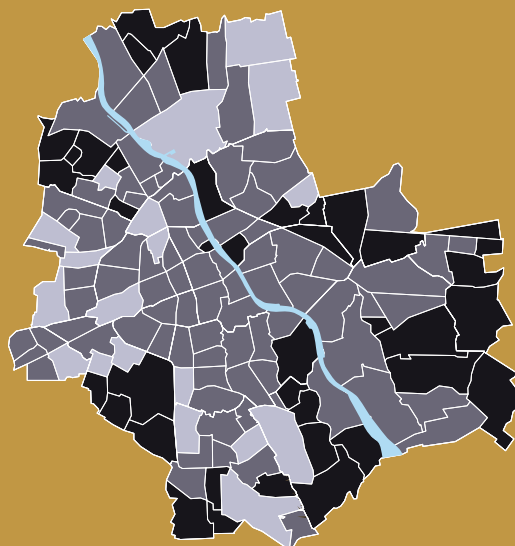
WIEK PRODUKCYJNY MOBILNY

od 18 do 44 roku życia

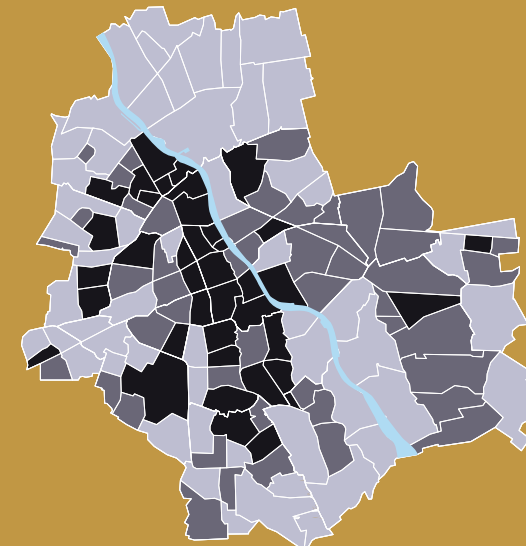
WIEK PRODUKCYJNY NIEMOBILNY

od 45 do 59 dla kobiet, od 45 do 64 dla mężczyzn

WIEK POPRODUKCYJNY

od 60 dla kobiet, od 65 dla mężczyzn

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, stan na 2018 rok

% mieszkańców w danym wieku **NIŻSZY** niż średnia dla całego miasta

% mieszkańców w danym wieku **ZBLIŻONY DO** średniej dla całego miasta

% mieszkańców w danym wieku **WYŻSZY** niż średnia dla całego miasta

Ilu nas jest?

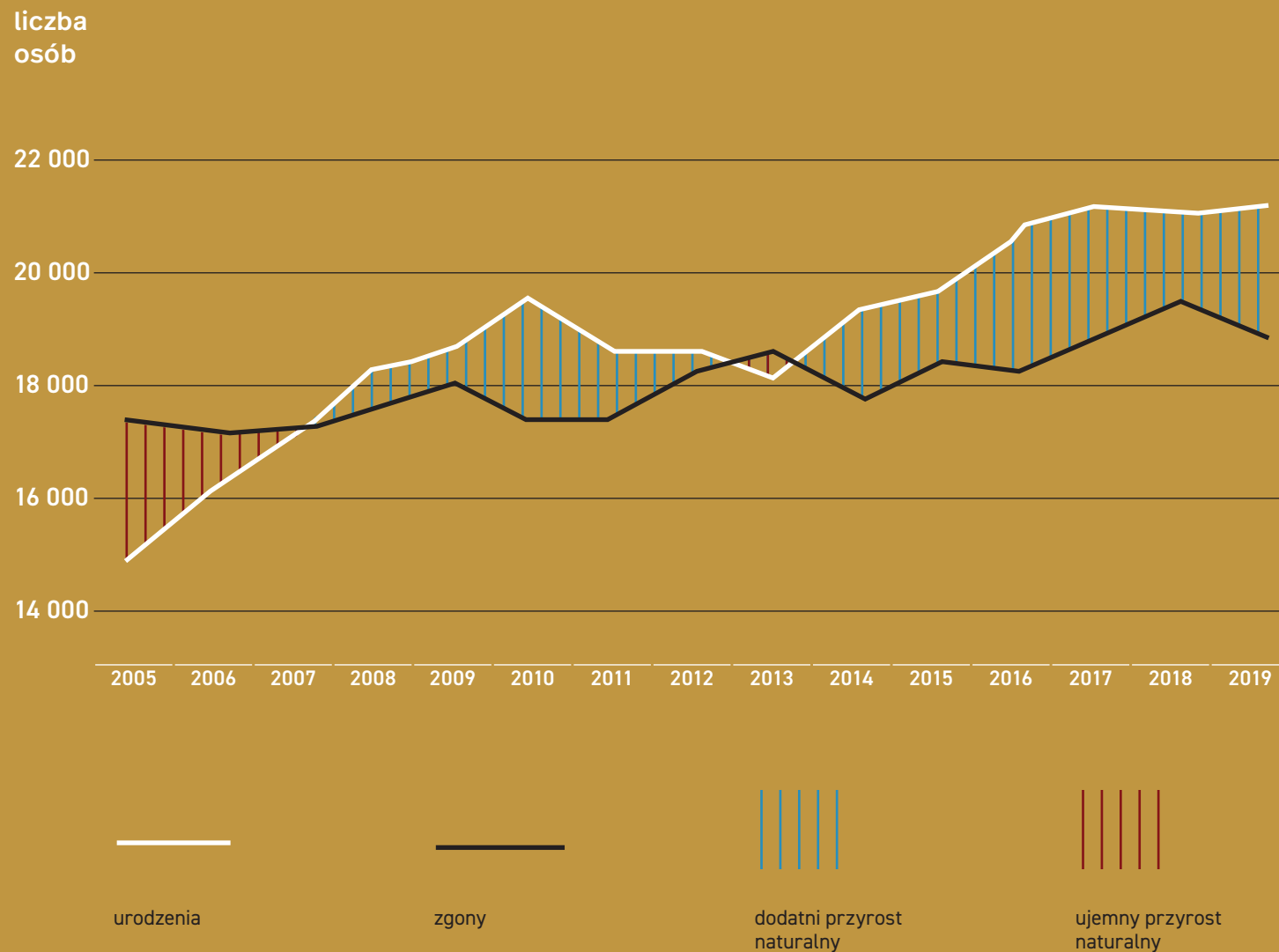
DYNAMIKA PRZYROSTU LUDNOŚCI W LATACH 2005-2019

Liczba mieszkańców Warszawy rośnie, ale powoli.

W latach 2007-2019 przyrost naturalny (różnica pomiędzy liczbą zgonów i urodzeń), kształtował się dość korzystnie. Począwszy od 2013 roku liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów, co daje dodatni przyrost naturalny, który w 2018 roku wyniósł 0,9%, a w 2019 roku 1,28%.*

Na wzrost liczby mieszkańców ma wpływ również osiedlanie się w Warszawie ludzi z innych części Polski, a także, w mniejszym stopniu cudzoziemców. Dzieje się tak dlatego, że Warszawa jest dużym i zróżnicowanym rynkiem pracy. Miasto ściąga pracowników przede wszystkim ze środkowej i wschodniej części kraju.

Przyrost naturalny ludności w Warszawie w latach 2005-2019

ŹRÓDŁO:

*Przegląd Statystyczny Warszawy III kwartał 2020, opracowanie Urzędu Statystycznego w Warszawie, Warszawa.

Ilu nas jest?

DYNAMIKA PRZYROSTU LUDNOŚCI W LATACH 2005-2019

Mapa wskazuje, ilu mieszkańców przybyło lub ubyło w różnych obszarach MSI oraz jakiej skali (w procentach) jest to zmiana na przestrzeni minionych 15 lat, dla każdego z tych obszarów.

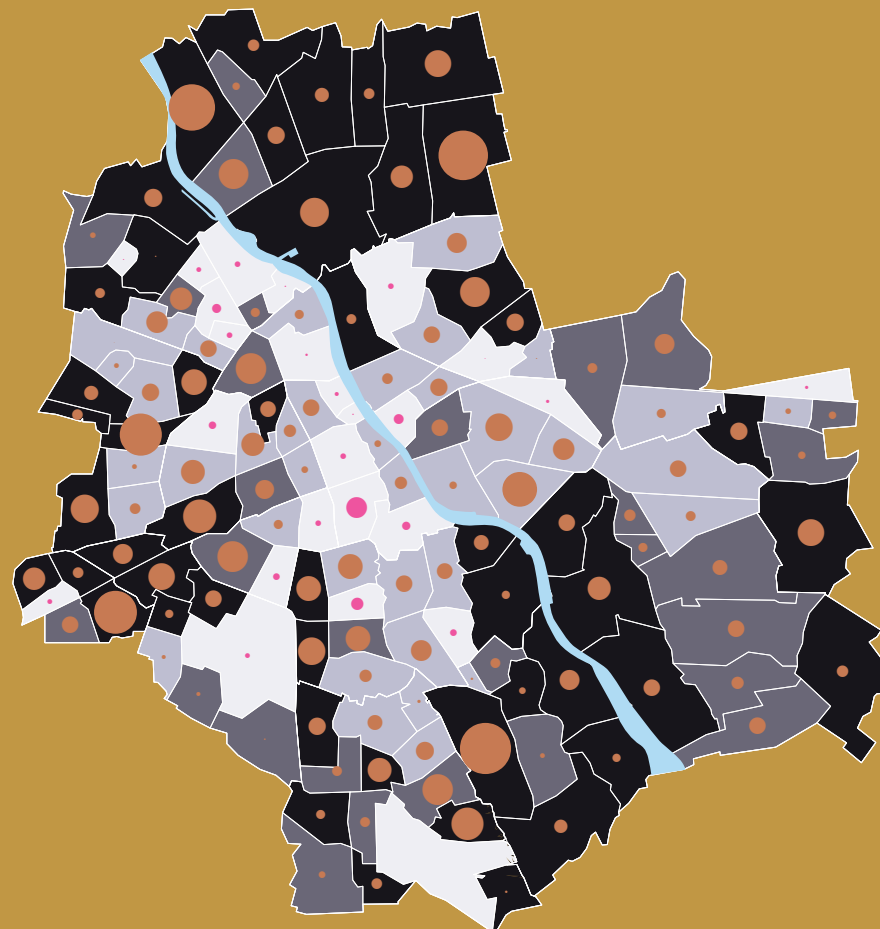
W 13 dzielnicach przybyło łącznie ponad 88 tys. mieszkańców. W pozostałych 5 dzielnicach ubytek ludności wyniósł ogółem 18,6 tys. osób*.

Zmniejszenia liczby ludności doświadczyły przede wszystkim centralne obszary miasta: Śródmieście oraz fragmenty Woli, Ochoty, Mokotowa i Pragi Północ, a także Bielany. Jak na razie zjawisko to postępuje. Najwięcej mieszkańców osiedla się w wybranych rejonach Białołęki oraz Wilanowa, Włoch, Wawra i Ursusa.

WYZWANIE

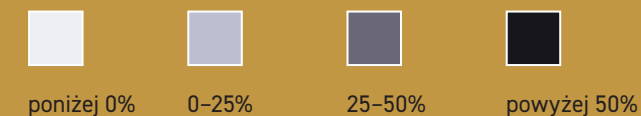
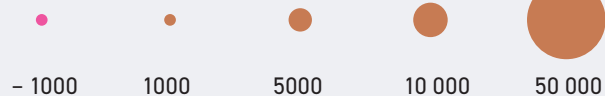
Przeciwdziałać „efektowi obwarzanka”, czyli wyludnianiu się centrum i migracji mieszkańców do dzielnic obrzeżnych.

Zmiany liczby ludności w latach 2005-2019

Spadek lub przyrost liczby ludności
w latach 2005-2019 według obszarów MSI

Przyrost liczby ludności
w latach 2005-2019 w obszarach MSI

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS, stan na 2019 rok

Ilu nas będzie?

PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Prace projektowe nad Studium opierają się na prognozie demograficznej, która została opracowana przez zespół z Polskiej Akademii Nauk pod kierunkiem prof. Przemysława Śleszyńskiego.

Prognoza zakłada:

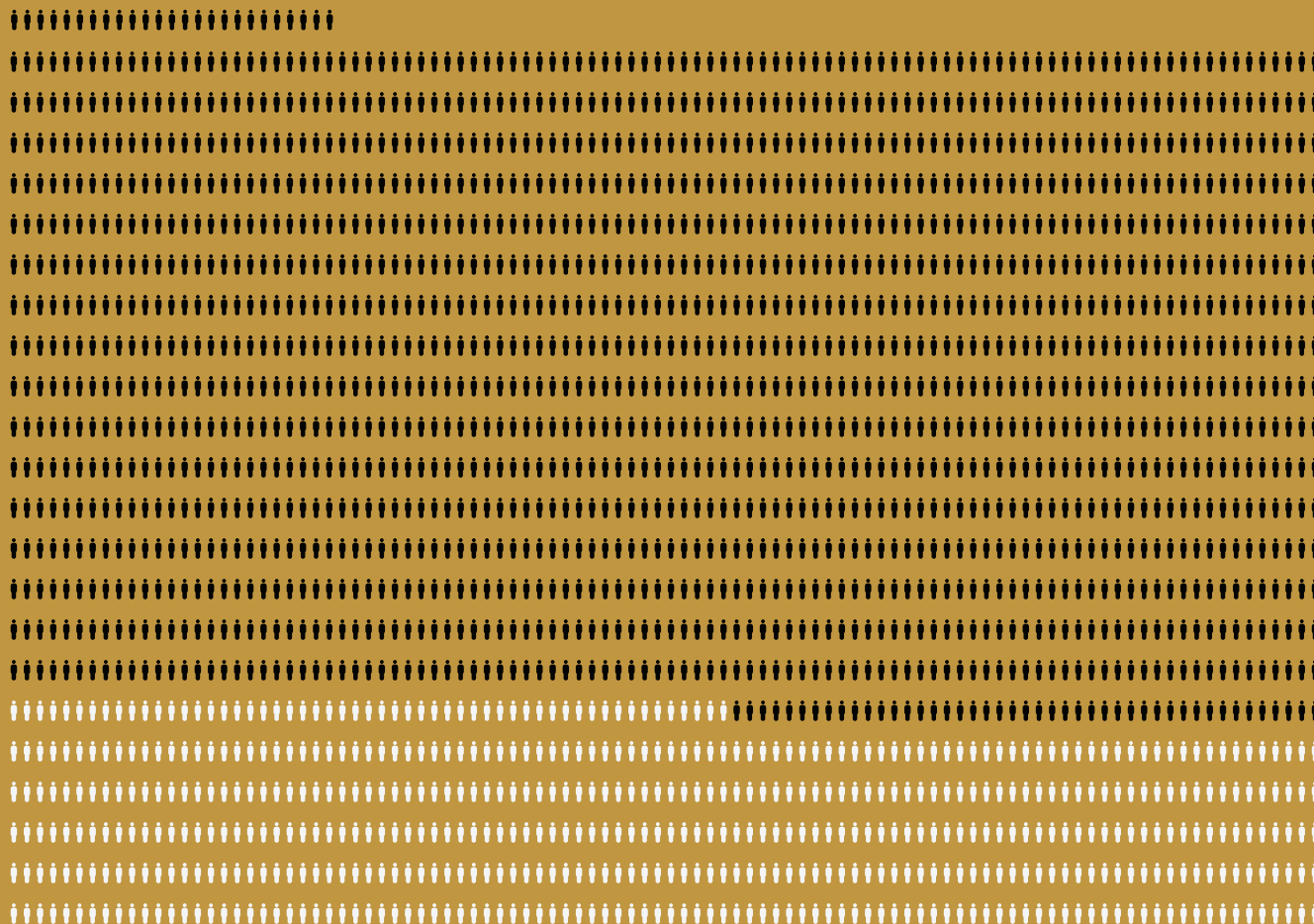
- zachowanie aktualnych trendów gospodarczych,
- podobny poziom napływu nowych mieszkańców i cudzoziemców,
- utrzymanie dzietności na obecnym poziomie,
- stopniowe ograniczenie osiedlania się pod miastem.

Społeczeństwo Warszawy będzie się starzeć. Prognozujemy, że w 2050 roku stolica będzie liczyć około 542 tys. osób wieku 65+.

WYZWANIE

Planowanie rozwoju przestrzennego Warszawy dostosowane do dynamiki wzrostu ludności przy zwiększającej się liczbie seniorów.

W **2050** roku Warszawa będzie miała
2 mln 225 tys.
mieszkańców*

1/4
to seniorzy

1 tys. mieszkańców

1 tys. mieszkańców seniorów

ŹRÓDŁA DANYCH:

* Badanie demografii Warszawy Śleszyński P., Korcelli-Olejniczak E., Kubiak Ł., Niedzielski M., Piotrowski F., Stępnik M., Więckowski M., Zielińska B., 2019, Prognoza demograficzna na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy, Zakład Geografii Miast i Ludności IGiPZ PAN, Warszawa.

Gdzie pracujemy?

ZATRUDNIENIE W BRANŻACH

W 2018 roku w aktywnych podmiotach gospodarczych na terenie Warszawy pracowało 1,3 mln osób, w tym zdecydowana większość w usługach. W obrębie tego sektora zatrudnienie jest zróżnicowane. Uwagę zwraca duży udział branż, które świadczą szeroko rozumiane usługi dla biznesu, często nakierowane na obsługę podmiotów spoza Warszawy.

Drugą dużą grupę stanowią pracujący w sektorze usług społecznych: administracji publicznej, edukacji, ochronie zdrowia i pomocy społecznej.

Na tym tle dość niski wydaje się odsetek osób pracujących w przemyśle, który uwzględnia również drobne zakłady wytwórcze.

WYZWANIE

Lepsze wykorzystanie rezerw terenowych dla zróżnicowania profilu gospodarczego miasta. Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych dla nowoczesnego przemysłu i logistyki.

Struktura pracujących w Warszawie w 2018 r. wg sekcji i grup sekcji PKD 2007***

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych GUS i ZUS, stan na 2018 rok

** Uwzględnia sekcje BCDE

*** Polska Klasyfikacja Działalności

Gdzie pracujemy?

BIUROWCE W WARSZAWIE

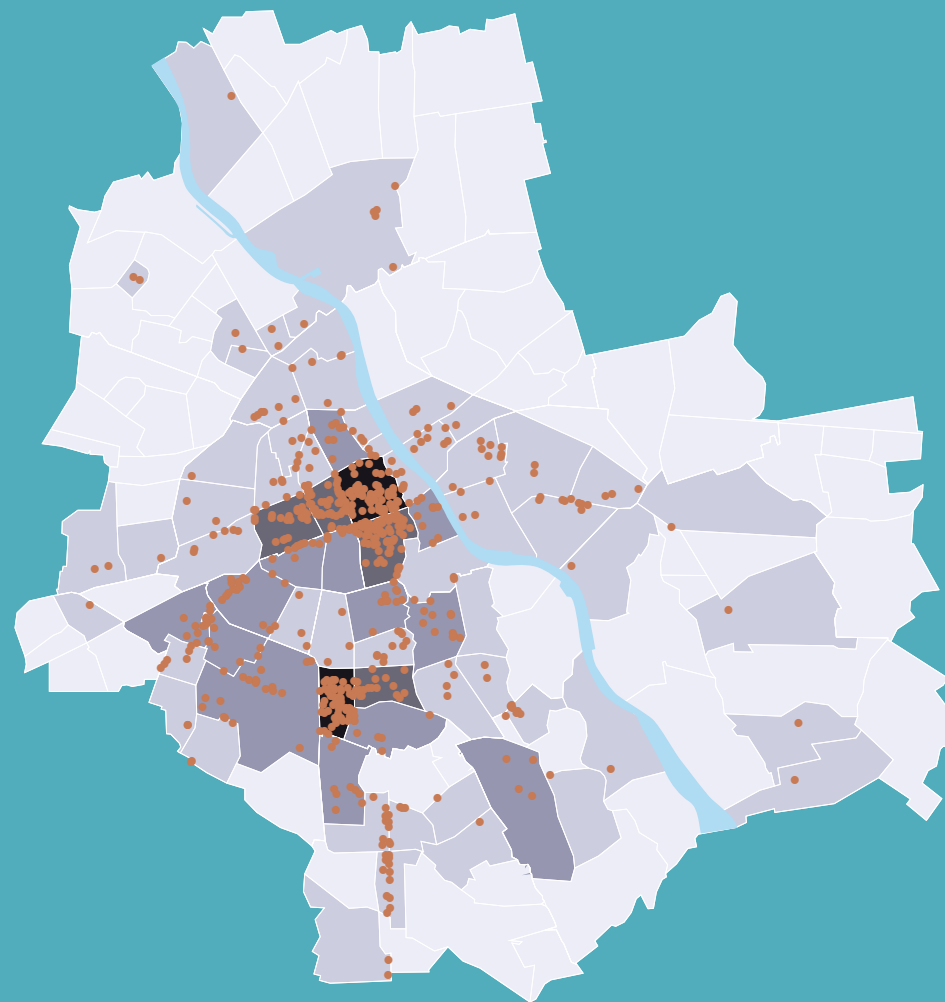
Przed wybuchem pandemii około 30 % z ogółu zatrudnionych warszawiaków pracowało w biurach, których łączna powierzchnia w roku 2018 wyniosła 5,4 mln m². Stanowi to niemal połowę powierzchni biurowej w kraju. Na warszawski rynek biurowy składało się ponad 600 różnego rodzaju obiektów. Ich rozmieszczenie w przestrzeni miasta wykazuje tendencje do koncentracji w kilku obszarach, przede wszystkim po lewej stronie Wisły*.

WYZWANIA

Bardziej równomierne rozmieszczenie miejsc pracy biurowej (praca bliżej domu).
Wzmocnienie funkcji gospodarczych prawobrzeżnej Warszawy.

Wzbogacenie o nowe funkcje (m. in. społeczne, mieszkaniowe) istniejących obszarów biurowych.

Lokalizacja zabudowy biurowej

Udział powierzchni zabudowy biurowej w powierzchni obszarów MSI**

lokalizacja biurowców

0-1%

1-5%

5-10%

powyżej 10%

ŹRÓDŁO:

* Smełkowski M., Nowoczesna powierzchnia biurowa w Warszawie: stan, trendy i prognoza, raport, EUROREG, Uniwersytet Warszawski, 2019

** Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych GUS, stan na 2018 rok

Gdzie pracujemy?

PRZEMYSŁ W WARSZAWIE

Procesy dezindustrializacji, czyli ograniczenia działalności przemysłowej, są w stolicy wyjątkowo dobrze widoczne.

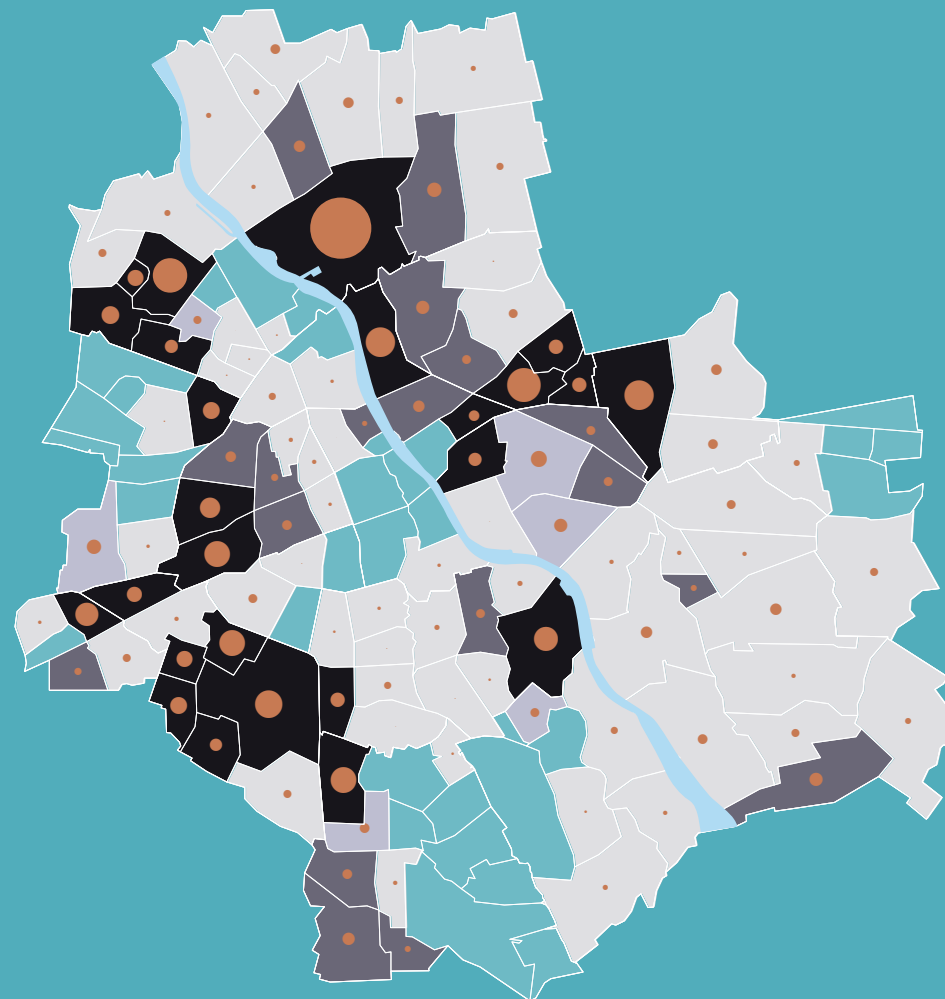
W 2018 roku w stolicy znajdowało się blisko 1,8 tys. ha terenów o funkcji produkcyjno-magazynowej, co stanowiło jedynie 3,4% powierzchni miasta (w 2006 roku było to 5%). W granicach 33 analizowanych jednostek MSI, nie było żadnych terenów o takim użytkowaniu, a w kolejnych 41 ich udział w ogólnej powierzchni jednostki nie przekroczył 1%. Drobna działalność wytwórcza lokalizuje się głównie na obszarach zabudowy jednorodzinnej oraz dość często w miejscu likwidowanych większych zakładów.

WYZWANIA

Przekształcenie terenów poprzemysłowych.

Stworzenie oferty terenów inwestycyjnych do rozwoju priorytetowych branż gospodarczych i nowoczesnego przemysłu.

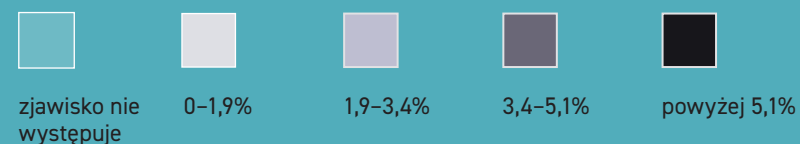
Tereny zabudowy produkcyjnej

Powierzchnia zabudowy produkcyjnej w hektarach w obszarach MSI*

Udział powierzchni zabudowy produkcyjnej w powierzchni obszarów MSI*

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych GUS, stan na 2018 rok

Jak nam się powodzi?

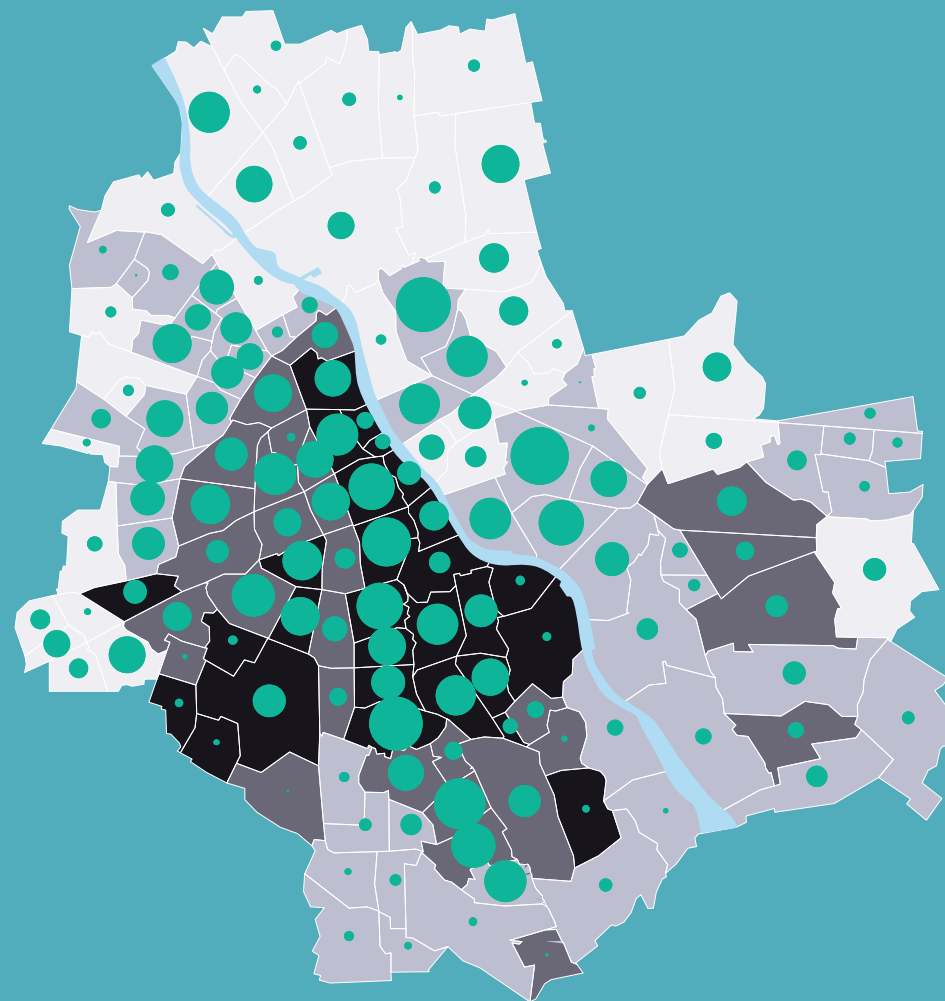
ROCZNY DOCHÓD NETTO MIESZKAŃCÓW

Statystycznie mieszkańcy Warszawy mają najlepszą sytuację ekonomiczną w Polsce. Nasza siła nabywcza jest na poziomie 187% wartości dla całej Polski i osiąga blisko 95% wartości dla średniej europejskiej. W 2018 roku mieszkańcy stolicy osiągnęli łącznie dochód (netto) 100 mld zł, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 56,7 tys. zł.*

Wskaźnikiem, który pozwala zbadać status ekonomiczny mieszkańców jest Ogólna Siła Nabywcza GfK***. Określa ona sumę dochodów netto dla obszarów takich jak całe miasta lub jednostki MSI.

Wykonana dla Warszawy analiza uwidoczniała wciąż wyraźne zróżnicowanie wysokości dochodów mieszkańców pomiędzy lewo- i prawobrzeżną częścią miasta, a także pomiędzy obszarami centralnymi i obrzeżami stolicy.

Roczny dochód rozporządzalny mieszkańców

Łączny dochód rozporządzalny mieszkańców w tys. zł, w obszarach MSI w 2018 roku**

Roczny dochód rozporządzalny na 1 mieszkańca w obszarach MSI w 2018 roku, w tys. zł **

ŹRÓDŁO:

* Badanie GfK Polonia, Komunikat prasowy 09.01.2019

** Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych GfK Polonia, stan na 2018 rok

*** wskaźnik opracowany przez Instytut GfK Polonia

Jak mieszkamy?

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA

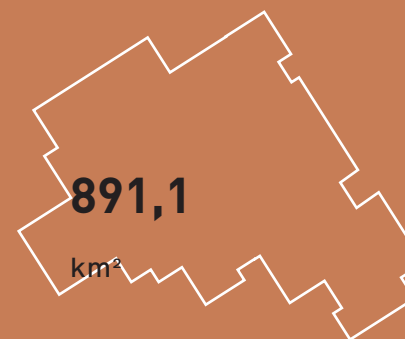
Średnia gęstość zaludnienia w Warszawie, czyli liczba mieszkańców na 1 km², wynosi zaledwie 3 800 osób. Jest to wartość znacznie niższa od średnich dla metropolii Europy Zachodniej*.

WARSZAWA

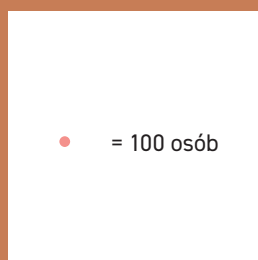
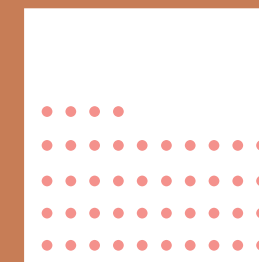
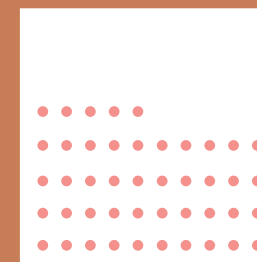
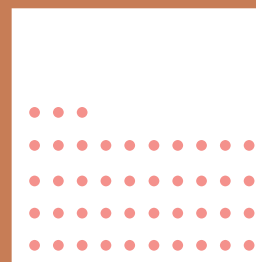
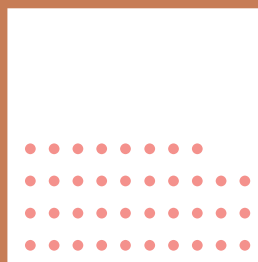
WIEDEŃ

BERLIN

KOPENHAGA

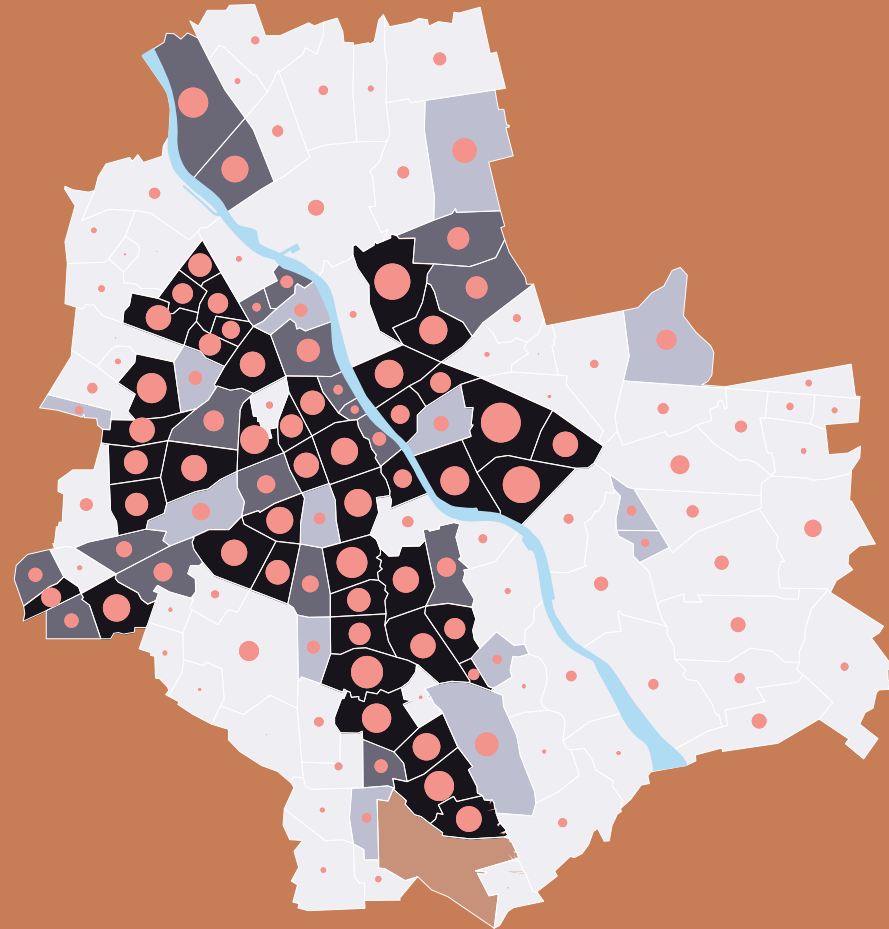
1 km²

Rozmieszczenie ludności Warszawy*

Gdzie mieszkamy?

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA

Rozmieszczenie ludności jest mocno zróżnicowane. Nawet w centrum zdarzają się przestrzenie o gęstości zaludnienia mniejszej niż 1500 osób na 1km². Około 2/3 mieszkańców Warszawy zamieszkuje na obszarach, na których gęstość zaludnienia jest najwyższa i przekracza 7600 osób na 1 km².

Liczba ludności ogółem w obszarach MSI

Gęstość zaludnienia w obszarach MSI w osobach na km²

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych GUS

Jak mieszkamy?

TYPY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

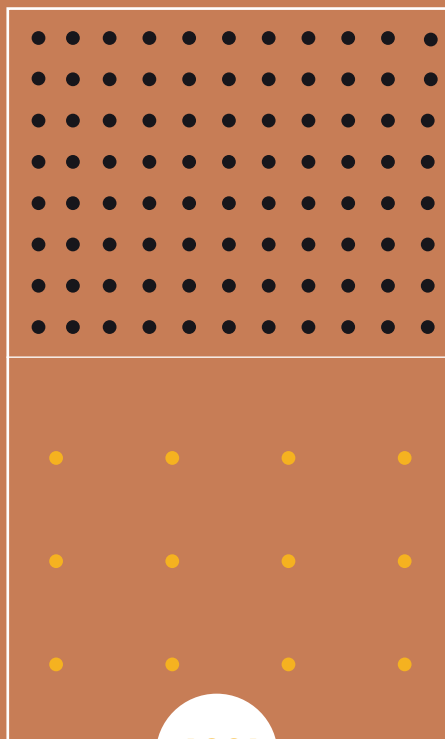
Większość warszawiaków mieszka w zabudowie wielorodzinnej. Ale to zabudowa jednorodzinna, zlokalizowana przede wszystkim w dzielnicach obrzeżnych, zajmuje ponad połowę powierzchni wszystkich terenów mieszkaniowych.

WYZWANIE

Ograniczenie „rozlewania się” zabudowy jednorodzinnej w dzielnicach obrzeżnych. Obniżenie kosztów obsługi terenów mieszkaniowych. Lepsza ochrona terenów o wartościach przyrodniczych.

88%

mieszkańców
w zabudowie wielorodzinnej, która
zajmuje 47% powierzchni terenów
mieszkaniowych

12%

mieszkańców
w zabudowie jednorodzinnej,
która zajmuje 53% powierzchni
terenów mieszkaniowych

Tereny zabudowy mieszkaniowej*

zabudowa
jednorodzinna

zabudowa
wielorodzinna

Jak mieszkamy?

WSKAŹNIKI*

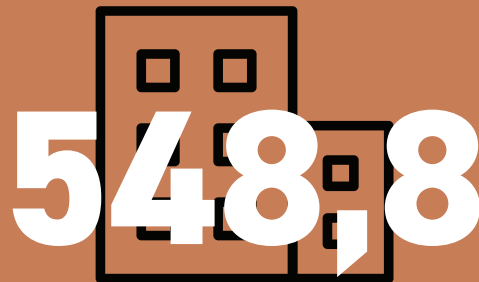
Warszawa jest największym lokalnym rynkiem mieszkaniowym w kraju, co pokazuje wskaźnik liczby mieszkań na 1000 mieszkańców. W 2018 roku wyniósł on dla stolicy 548,8 i znacznie przewyższał średnią krajową (380,5). Wskaźnik ten systematycznie rośnie, chociaż niejednorodnie w ramach poszczególnych dzielnic.

Sukcesywnie rośnie również średnia powierzchnia użytkowa mieszkania, która przypada na jednego mieszkańca.

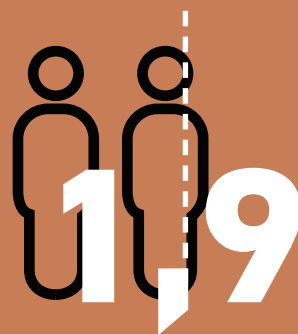
Od 2012 roku wartość ta wzrosła średnio o 8,6 % w skali miasta. Wartość wciąż jest sporo niższa od średniej dla miast europejskich wynoszącej 42,56 m² powierzchni mieszkania osobę.**

WYZWANIE

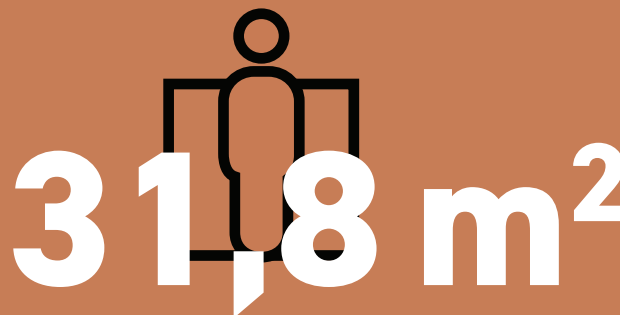
Zwiększenie wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkania na osobę.
Cel – poprawa jakości życia mieszkańców.

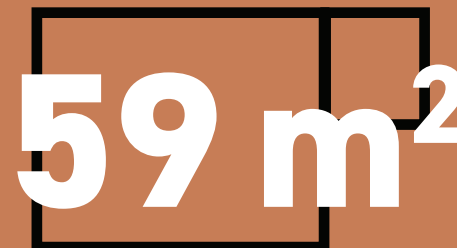
wskaźnik liczby mieszkań na 1000 mieszkańców w 2018 r.

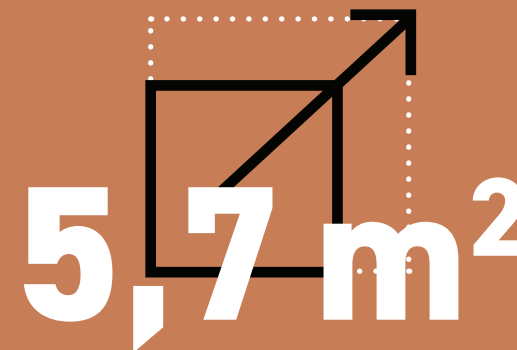
wskaźnik liczby osób przypadających na mieszkanie w 2018 r.

średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę w 2018 r.

średnia powierzchnia mieszkania w 2018 r.

przyrost średniej powierzchni użytkowej mieszkania na osobę w 2007–2017

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych pochodzących z Bazy Danych Lokalnych GUS
** Twardoch A., Wieloaspektowa analiza wskaźników urbanistycznych związanych z zabudową mieszkaniową wraz z rekomendacjami, Warszawa 2019

Jak mieszkamy?

WŁASNOŚĆ CZY NAJEM?

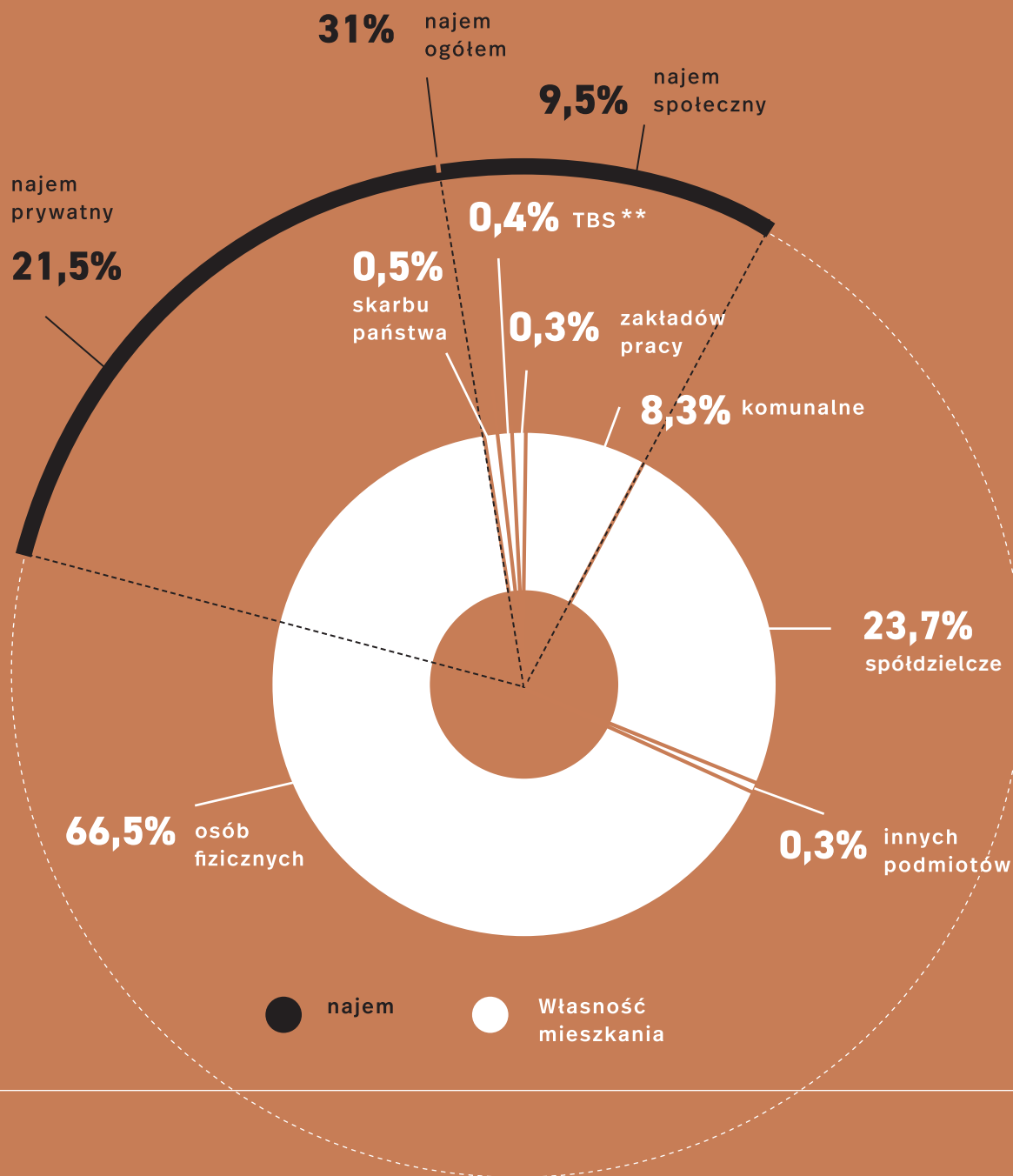
Liczba mieszkań w Warszawie szacowana była w 2018 roku na 974 tys.*

Na skutek wysokiej aktywności branży deweloperskiej od 2010 roku sukcesywnie rośnie liczba mieszkań własnościowych. Choć sporo warszawiaków mieszka w budynkach spółdzielczych, to sektor ten rozwija się zdecydowanie mniej dynamicznie i dostarcza średnio poniżej 1 tys. mieszkań rocznie.

Mieszkania własnościowe wykorzystywane są głównie do zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych (67%). Reszta służy najmowi, lub w mniejszym stopniu innym celom (np. prowadzeniu działalności gospodarczej). Z najmu korzystają najczęściej osoby o średnich lub niższych dochodach, nowo osiadłe, studiujące i cudzoziemcy.

WYZWANIE

Poprawa warunków osiedlania się w mieście osób o średnich i niższych dochodach. Rozwój budownictwa społecznego, przeznaczonego na najem.

ŹRÓDŁO:

* Dane Banku Danych Lokalnych GUS, stan na koniec 2018 roku

** Towarzystwa Budownictwa Społecznego

Jak mieszkamy?

WARUNKI MIESZKANIOWE

Większość warszawiaków ma dobre warunki mieszkaniowe. Potwierdzają to:

- analizy danych statystycznych, szczególnie w odniesieniu do wyposażenia mieszkań w podstawowe urządzenia, wskaźniki powierzchni mieszkania na jedną osobę,
- wyniki badań ankietowych prowadzonych wśród mieszkańców, które wskazują na korzystną ocenę własnych warunków mieszkaniowych.

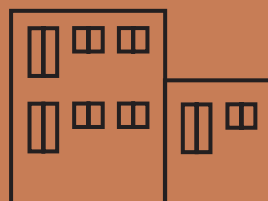
Na tym tle negatywnie wyróżniają się dzielnice: Praga Północ oraz w mniejszym stopniu Praga Południe i Targówek z uwagi na największą liczbę mieszkań z zasobu komunalnego, które przez wiele lat nie były modernizowane.

WYZWANIE

Poprawa standardu technicznego mieszkań komunalnych, zwłaszcza w dzielnicach objętych Zintegrowanym Programem Rewitalizacji.

OCENA STANU BUDYNKU I MIESZKANIA A TYTUŁ PRAWNY DO LOKALU na obszarze Zintegrowanego Programu Rewitalizacji*

OCENA BUDYNKU

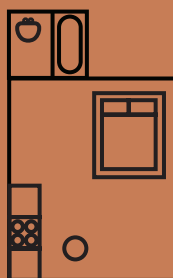
włanościowe / spółdzielcze
(n=1060)

komunalne
(9n=313)

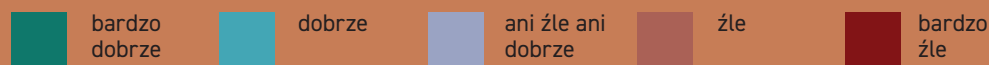
OCENA MIESZKANIA

włanościowe / spółdzielcze
(n=1060)

komunalne
(9n=313)

Blisko czy daleko?

DOSTĘPNOŚĆ DO SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, PRZEDSZKOLI I ŻŁOBKÓW

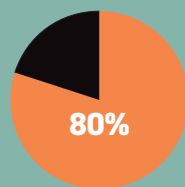
To, jak blisko jest do szkoły, żłobka i przedszkola, wpływa na codzienność wielu warszawskich rodzin.

Na mapach prezentujemy lokalizację publicznych żłobków, przedszkoli i szkół na tle odsetka dzieci zamieszkujących dany obszar MSI.

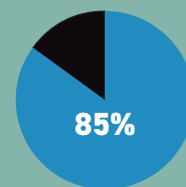
Mimo dużej liczby placówek, równomierność dostępu do publicznych żłobków, szkół i przedszkoli jest niezadowalająca. Brakuje ich w tych częściach Warszawy, gdzie dzieci stanowią największy odsetek mieszkańców.

WYZWANIE

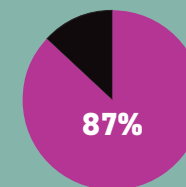
Poprawa dostępności do szkół podstawowych, przedszkoli i żłobków w obszarach słabiej obsługiwanych.

800 m
do przedszkola

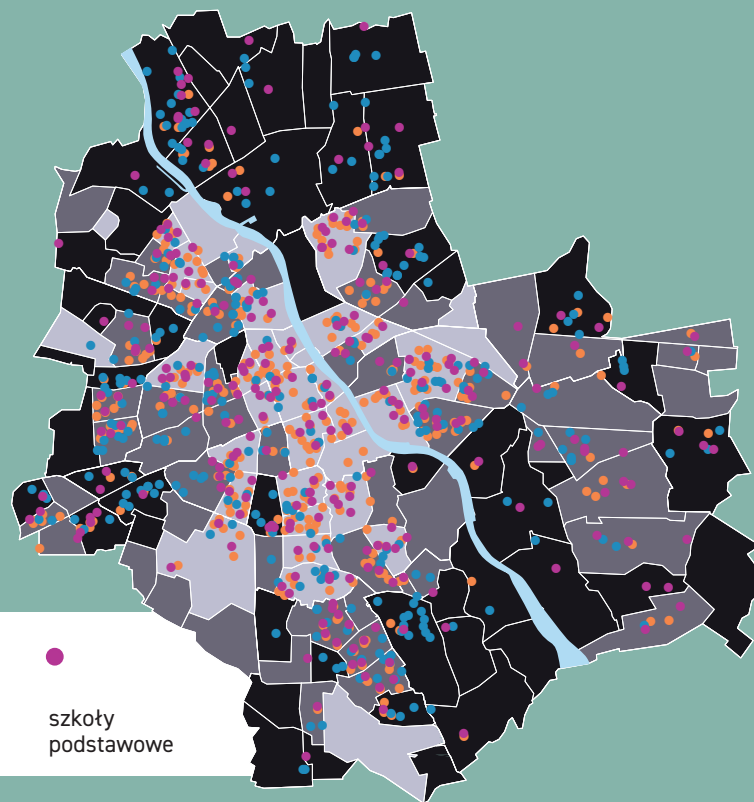

1000m
do żłobka*

1000m
do szkoły podstawowej

warszawiaków mieszka w zasięgu

przedszkola

żłobki

szkoły
podstawowe

OSOBY W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM**

Średni odsetek osób w tym wieku dla Warszawy wynosi 16,4 %.

% mieszkańców w danym wieku **NIŻSZY** niż średnia dla całego miasta

% mieszkańców w danym wieku **ZBLIŻONY DO** średniej dla całego miasta

% mieszkańców w danym wieku **WYŻSZY** niż średnia dla całego miasta

* nie uwzględniając żłobków prywatnych, w których miasto zakontraktowało miejsca dla podopiecznych

ŹRÓDŁO:

** Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych Urzędu m.st. Warszawy i Banku Danych Lokalnych GUS, stan na 2018 rok

Blisko czy daleko?

DOSTĘPNOŚĆ DO ŻŁOBKÓW

107

placówek publicznych

13,2 tys.

dzieci

Miasto zapewnia bezpłatną opiekę najmłodszym dzieciom w placówkach publicznych i poprzez zakontraktowanie miejsc opieki w placówkach prywatnych. W 2019 roku takie kontrakty zawarto z 770 punktami opieki.

DOSTĘPNOŚĆ DO PRZEDSZKOLI

344

przedszkoli publicznych

48,6 tys.

dzieci

137

przedszkoli niepublicznych

26,1 tys.

dzieci

Największe problemy z dostępem do przedszkoli publicznych występują w dzielnicach obrzeżnych. W Białołęce, Rembertowie, Wawrze, Wesołej i Wilanowie aż 50 % mieszkańców zamieszkuje poza zasięgiem 800 m dostępności pieszej do takiej placówki.**

W roku szkolnym 2019 /2020 aż 35% dzieci uczęszczało do placówek niepublicznych. Najwięcej w takich dzielnicach jak: Wilanów – 61%, Białołęka – 60% oraz Wawer – 53%.

DOSTĘPNOŚĆ DO SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

38

publicznych szkół specjalnych

211

publicznych szkół podstawowych

130,1 tys.

uczniów

121

niepublicznych szkół podstawowych

20,6 tys.

uczniów

Problemy z dostępem pieszym w zasięgu 1000 m do publicznej szkoły podstawowej występują w Wilanowie (tylko 53% uczniów mieszka w zasięgu pieszego dojścia), Wawrze (58%), w Białołęce (69%), we Włochach i Wesołej (po 72%)**.

Na terenie miasta znajduje się 18 szkół, w których uczy się ponad 1000 uczniów i jedna szkoła licząca powyżej 1500 uczniów. Najwięcej, bo aż 6 takich placówek jest na Białołęce, 5 na Bemowie oraz kolejne na Ursynowie i w Ursusie.

ŹRÓDŁO:

* dane o liczbie uczniów i placówek z Biura Edukacji Urzędu m.st. Warszawa – stan na 16.10.2019r.

** dane o dostępności na podstawie badań własnych Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju

Blisko czy daleko?

OPIEKA NAD SENIORAMI

Szacuje się, że w Warszawie mieszka obecnie 369 tys. seniorów.*

Sieć placówek dziennej opieki jest zbyt mała w stosunku do potrzeb. Rozwijamy, długofalowym kierunkiem pomocy osobom w podeszłym wieku jest rozproszenie form wsparcia. Tworzymy małe, rodzinne domy opieki dla 3–8 osób. Wprowadzamy funkcje dla seniorów w obiektach o działalności edukacyjnej, sportowej czy kulturalnej, np. na uczelniach wyższych, w bibliotekach, domach kultury, lokalach organizacji pozarządowych, spółdzielni mieszkaniowych, ale także w kawiarniach i centrach integracji międzypokoleniowej.

WYZWANIE

Zwiększenie liczby placówek dla mieszkańców, którzy wymagają stałej opieki. Rozwój różnych, rozproszonych form infrastruktury wspierającej seniorów w związku z rosnącym udziałem tej grupy wśród mieszkańców.

ŹRÓDŁO:

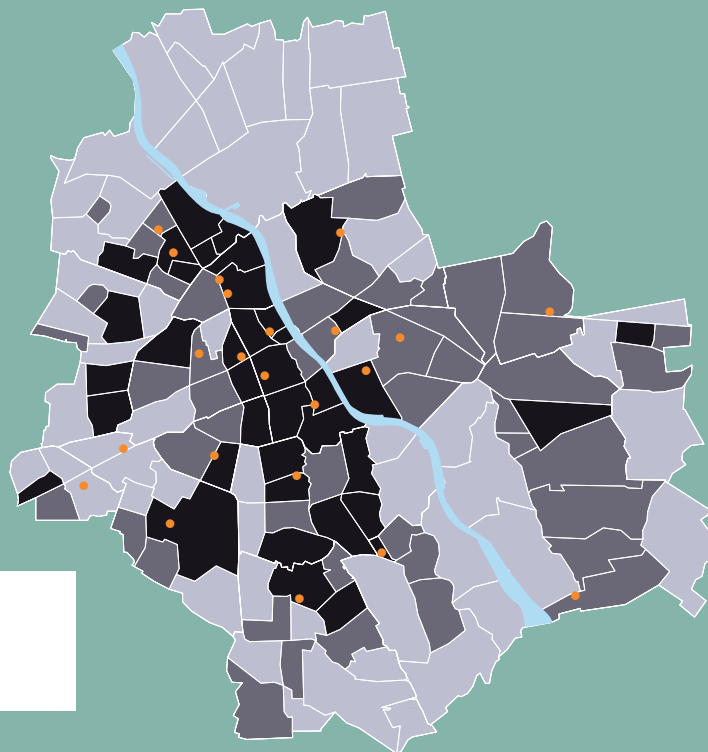
* Badanie demografii Warszawy Śleszyński P., Korcelli-Olejniczak E., Kubiak Ł., Niedzielski M., Piotrowski F., Stępnik M., Więckowski M., Zielińska B., 2019, Prognoza demograficzna na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy, Zakład Geografii Miast i Ludności IGiPZ PAN, Warszawa.

** Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych Urzędu m.st. Warszawy i Banku Danych Lokalnych GUS, stan na 2018 rok

Pomoc instytucjonalna dla osób w podeszłym wieku:

23	dla	19	
domy dziennego pobytu		domów pomocy społecznej	
1225		3714	(mniej niż połowa mieszkańców to seniorzy)
osób		osób	

Dostęp do dziennych domów opieki**

● dzienny dom opieki

OSOBY W WIEKU POPRODUKCYJNYM

Średni odsetek osób w tym wieku dla Warszawy wynosi 22,4 %.

% mieszkańców w danym wieku **NIŻSZY** niż średnia dla całego miasta

% mieszkańców w danym wieku **ZBLIŻONY DO** średniej dla całego miasta

% mieszkańców w danym wieku **WYŻSZY** niż średnia dla całego miasta

Blisko czy daleko?

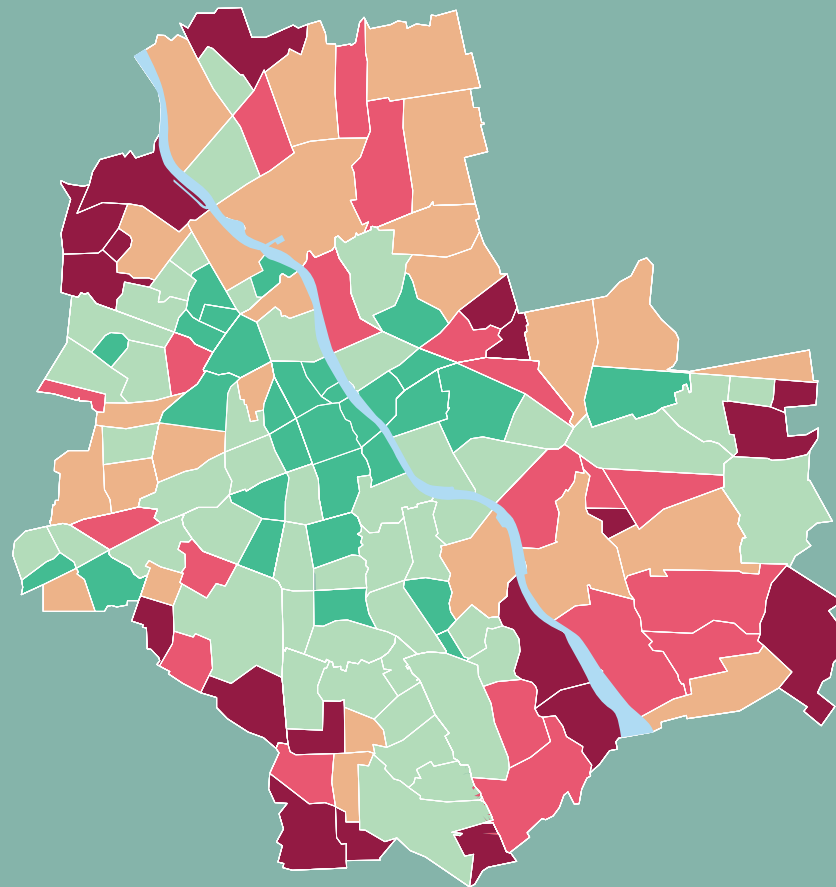
DOSTĘPNOŚĆ DO PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

O zdrowie warszawiaków dbają 1362 punkty Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ), z czego samorządowi podlega 149 przychodni*. Na przestrzeni ostatnich lat poprawił się wskaźnik przychodni na 10 tys. mieszkańców stolicy, z 6 w 2012 roku do 8 przychodni w 2018 roku. Dużą część z tych placówek prowadzą podmioty prywatne. Ponad 90% warszawiaków mieszka w zasięgu 1000 m dojazdu pieszo do placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Najgorszy dostęp mają mieszkańcy dzielnicy Wawer, spośród których tylko 69% mieszka w zasięgu zakładanej dostępności do takiego obiektu.

WYZWANIE

Poprawa dostępności do placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej w dzielnicach obrzeżnych.

Dostępność piesza do lekarza POZ**

Liczba mieszkańców w zasięgu dostępu w odległości 1000 m do lekarza POZ w stosunku do liczby mieszkańców całego obszaru MSI

brak dostępności do lekarza POZ

1-33%

34-66%

67-99%

100%

ŹRÓDŁO:

* Bank Danych Lokalnych, stan na 31 grudnia 2018 r.

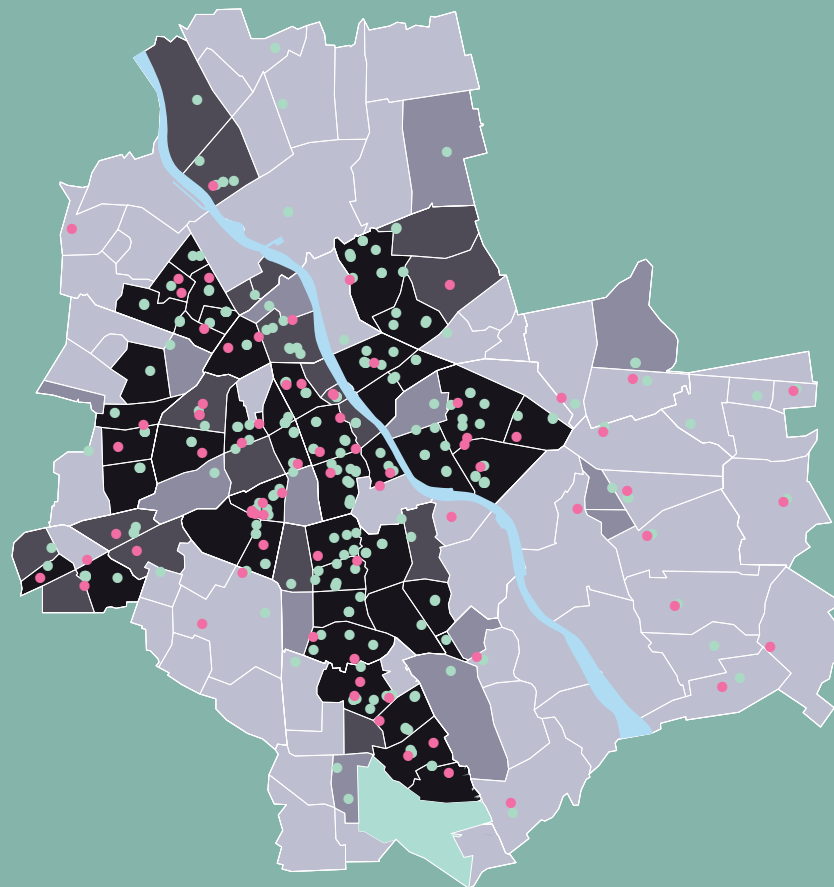
** Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych Urzędu m.st. Warszawy, stan na 2018 rok

Blisko czy daleko?

LOKALNE USŁUGI PUBLICZNE: KULTURA

Domy kultury i biblioteki to instytucje, których oferta jest skierowana przede wszystkim do lokalnych społeczności – dlatego powinny znajdować się blisko miejsca zamieszkania. Sieć 200 bibliotek wraz z filiami zapewnia dostępność dla 87% mieszkańców Warszawy w odległości dojazdu 1200 m. Dla domów kultury, których jest w Warszawie 88, wskaźnik ten wynosi 59%.

Lokalizacja lokalnych, publicznych placówek kultury na tle gęstości zaludnienia Warszawy*

WYZWANIE

Poprawa dostępności do lokalnych instytucji kultury w dzielnicach obrzeżnych.

● biblioteka ● dom kultury

Gęstość zaludnienia w obszarach MSI
w osobach na km²

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych Urzędu m.st. Warszawy, stan na 2018 rok

Blisko czy daleko?

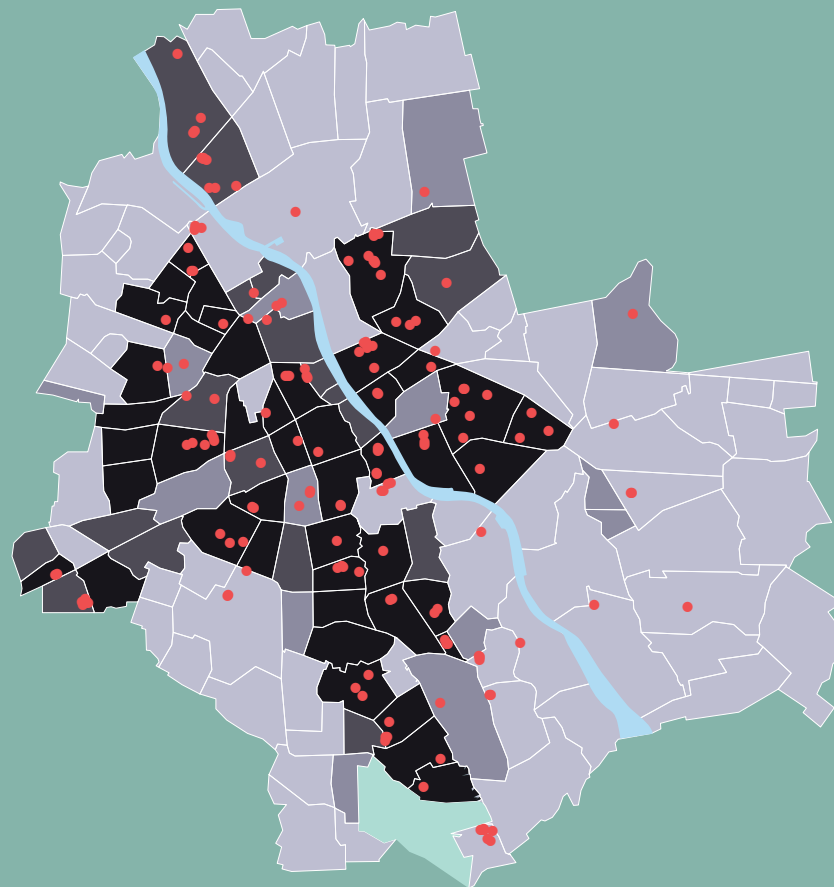
LOKALNE USŁUGI PUBLICZNE: SPORT I REKREACJA

Na terenie Warszawy, w obszarze sportu i rekreacji, funkcjonuje 18 miejskich jednostek organizacyjnych. Infrastruktura sportowa zarządzana przez ośrodki sportu i rekreacji, znajduje się aż w 78 lokalizacjach (punktach adresowych). Charakter obiektów sportowych i rekreacyjnych jest bardzo zróżnicowany. Ich baza została mocno rozbudowana w minionym dziesięcioleciu. Najwięcej miejskich obiektów sportowych znajduje się w dzielnicach centralnych i na Ursynowie. Brakuje ich w dzielnicach obrzeżnych. Liczne, ale wciąż w niewystarczający sposób udostępniane społeczności lokalnej, są obiekty przyskolne. Pomimo licznych obiektów sportowych aż 53% warszawiaków nie podejmuje żadnej aktywności fizycznej, która trwałaby co najmniej 30 minut.**

WYZWANIE

Poprawa dostępności i zwiększanie różnorodności infrastruktury sportowej, głównie w dzielnicach obrzeżnych.

Lokalizacja miejskich kubaturowych obiektów sportowych na tle gęstości zaludnienia Warszawy*

Gęstość zaludnienia w obszarach MSI
w osobach na km²

● Miejskie kubaturowe obiekty sportowe (baseny, hale sportowe)

0-1900

1900-3800

3800-7600

7600-24300

zjawisko nie występuje

ŹRÓDŁO:

* Opracowanie własne Miejskiej Pracowni Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju na podstawie danych Urzędu m.st. Warszawy, stan na 2018 rok

** Aktywność sportowa warszawiaków w 2018 roku – badanie ankietowe Biura Marketingu Miasta Urzędu m.st. Warszawy

JAKOŚĆ, NIE ILOŚĆ

**Planując Warszawę
skupiamy się na poprawie
jakości życia mieszkańców,
a nie rozroście miasta.**

Kto za tym stoi:

**Raporty
z planowania
Warszawy**

Opracowanie:

**Miejska Pracownia Planowania
Przestrzennego i Strategii Rozwoju Miasta**

Zespół projektowy studium

Kierownictwo: Dyrektor Monika Konrad
Zespół: Karina Konarzewska, Maciej Kowalczyk, Agnieszka Kowalewska, Michał Oman

**Biuro Architektury i Planowania
Przestrzennego m.st. Warszawy**

Architekt Miasta Marlena Happach
Wydział Polityki Przestrzennej: Bartosz Rozbiewski, Grażyna Gajewska,
Maciej Krajewski, Anita Lipińska, Karolina Uchańska
Wydział Dialogu w Planowaniu: Monika Komorowska, Wojciech Kacperski

Redakcja: dr arch. Monika Wróbel

Opracowanie graficzne: RZECZYOBRAZKOWE